

Alþingi
Erindi nr. P 127/461
komudagur 10.12.2001

H. S. S.

Dóms- og kirkjumálaráðuneytið

Minnisblað

Viðtakandi: Dóms- og kirkjumálaráðherra
Sendandi: Hjalti Zóphóniasson
Dagsetning: 5. desember 2001
Málsnúmer: DKM00120399
Bréfalykill: 130

Efni: Almennar upplýsingar um skiptingu sóknargjalda og kirkjugarðsgjalda hjá einstökum sóknarnefndum/kirkjugarðsstjórnnum

Borist hafa upplýsingar um ársreikninga tveggja sókna í Reykjavík og tveggja sókna úti á landsbyggðinni. Skráning og uppsetning ársreikninganna eru eftir samræmdum lykli, þannig að samanburður er frekar auðveldur.

Byrjum á því að skoða .

1) Nessókn: Íbúaföldi um 11.000.

Tekjur - sóknargjöld 43 millj. kr.

Aðrar tekjur 360 þús.

Laun 15 millj. kr.

Par af orgelleikur 1.6 m.kr.

kirkjukór 1,9 m.kr.

söngur + hljóð.l. 1,0 m.kr.

djákni 188 þús.

önnur laun 2.8 m.kr.

Kirkjuvarsla 2.3 m.kr.

Barna+ ungl.starf 4.0 m.kr.

Annar kostnaður 17 millj. kr

v/starfs aldraðra 300 þús.

aðkeypt barnastarf 1.8 m.kr.

v/ barnastarfs 265 þús.

námskeið/nefndir 560 þús.

styrkir 1.0 m.kr.

framlag í héraðssjóð 2,1 m.kr.

Fjármagnstekjur 7 millj. kr.

2) Langholtssókn: Íbúaföldi um 5.300.

Tekjur - sóknargjöld 22 millj. kr.

Aðrar tekjur 6.8 m.kr.

Laun og önnur rekstrargjöld 24 m. kr.

Barna/æsku/ferm 700 þús

Öldrunarstarf 2.8 m.kr.

Fræðslustarf 68 þús

Helgihald/tónlist 5.2 m.kr.
Vextir 8 m. kr.

3) Kálfholtssókn: Íbúafjöldi 134
Tekjur - sóknargjöld 543 þús.
Gjöld 5.6 m. kr.
Frkv. á kirkjuhlaði 5.0 m. kr.
Vaxtatekjur 416 þús.

Kálfholtskirkjugarður:

Kirkjugarðsgjöld 230 þús.
Útfararkostn. 32 þús.
framlag í kirkjug.sj. 18 þús.
sláttur & hirðing 110 þús.
Frkv. á kirkjuhlaði 298 þús.
Vaxtatekjur 149 þús.

4) Fellsmúlaprestakall: Íbúafjöldi 522
Tekjur - sóknargjöld 3.1 m.kr.
Gjöld 2.0 m. kr.
Par af laun 942 þús.
Feringar 45 þús.
Framlög/styrkir 97 þús.
annað safnaðarstarf 305 þús.
Vaxtatekjur 360 þús.

Dóms- og kirkjumálaráðuneytið

Minnisblað

Viðtakandi: Dóms- og kirkjumálaráðherra
Sendandi: Fjármálastjóri
Dagsetning: 5. desember 2001
Málsnúmer: DKM00120399
Bréfalykill: 130

Efni: Kirkjugarðs- og sóknargjöld

Í fjárlögum fyrir árið 2002 er fyrirhugað að skerða kirkjugarðs- og sóknargjöld með þeim hætti að gjöldin hækka ekki skv. hækkun á meðaltekjuskattsstofni eins og kveðið er á um í lögum en þar segir að ákveðið gjald fyrir hvern einstakling eldri en 16 ára skuli renna til kirkjugarða og sókna. Þessi ráðstöfun þýðir að gjaldið verði það sama í krónum talið á næsta ári eins og á þessu ári. Þó er gert ráð fyrir að framlagið hækki sem nemur áætlaðri fjölgun einstaklinga milli ára en hún er talin vera um 1%.

Breyting þessi er sett fram í frumvarpi til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum og tekur einungis til ársins 2002. Breytingin hefur einnig áhrif á jöfnunarsjóð sókna og kirkjumálasjóð þar sem framlag til þessara sjóða tekur mið af heildarfjárhæð sóknargjalda. Alls er gert ráð fyrir að þetta skili 134 m.kr. sparnaði, 101 m.kr. vegna sóknargjalda og 33 m.kr. vegna kirkjugarðsgjalda. Hvað varðar sóknargjöld þá snertir þessi lækkun einnig önnur trúfélög en þjóðkirkjuna og Háskóla Íslands. Fjárhæðin skiptist í grófum dráttum með eftirfarandi hætti:

- o Sóknargjöld til þjóðkirkjunnar, 70 m.kr.
- o Sóknargjöld til annarra trúfélaga, 6 m.kr.
- o Sóknargjöld til Háskóla Íslands, 4 m.kr.
- o Jöfnunarsjóður sókna, 13 m.kr.
- o Kirkjumálasjóður, 8 m.kr.
- o Kirkjugarðar, 30 m.kr.
- o Kirkjugarðasjóður, 3 m.kr.

Um breytingu á lögum nr. 36/1993, um kirkjugarða, greftrun og líkbrennslu, með síðari breytingu.

8. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 39. gr. laganna, sbr. 3. gr. laga nr. 124/1997, skal gjald sem rennur til kirkjugarða landsins vera 232 kr. á mánuði árið 2002 fyrir hvern einstakling 16 ára og eldri í lok næstliðins árs á undan gjaldári.

Greinargerð:

Samkvæmt gildandi lögum hækkar kirkjugarðsgjald ár hvert miðað við breytingu á meðaltekjuskattstofni einstaklinga á öllu landinu milli næstliðinna tekjuára á undan gjaldári. Þar sem gjaldið hefur mörg undanfarin ár hækkað að fullu sem nemur breytingum á tekjuskattstofni hefur það hækkað umfram almennar verðlags- hækkanir til annarra rekstrarverkefna sem fjármögnuð eru úr ríkissjóði. Hér er lagt til að fjárhæð fyrir hvern einstakling verði óbreytt frá árinu 2001 og verði 232 kr. á mánuði. Rétt er að benda á að framlagið hækkar þó sem nemur áætlaðri fjölgun einstaklinga milli ára en hún er talin verða 1%. Breytingin felur í sér að hækkun framlagsins árið 2002 verður 22 m.kr. í stað 55 m.kr. að óbreyttum lögum.

Hugleiðingar stjórnar Kirkjugarðasambandsins:

Forsendur fjárlagafrumvarpsins eru þær, að fólksfjöldun hafi orðið 1% á milli ára á öllu landinu. Þeir sem voru 16 ára og eldri 1. des. 2000 voru: 213.480 og hækkar sú tala í 215.615. Ríkisbókhald hefur greitt samkvæmt þessum fólksfjölda á yfirstandandi ári, enda liggja þær fyrir í desemberhefti Hagtiðinda frá 2000. Ríkisbókhald hefur á yfirstandandi ári greitt samkvæmt fólksfjöldanum 1. des. 2000, þ.e.a.s. 213.480. Kirkjugarðsgjaldið á yfirstandandi ári á öllu landinu er því: $213.480 * 232,12 * 12 = 594.635.731$

Forsendur fjárlagafrumvarpsins gera aftur á móti ráð fyrir eldri tölum, þ.e.a.s. gömlu fjárlagafrumvarpstölunum 2001 sem eru 13 milljónum lægri en rauntölur yfirstandandi árs (hvers vegna fjármálaráðuneyti kys að nota fjárlagafrumvarpstölnar fyrir árið 2001 í uppstillingu í desember 2001, þó að Ríkisbókhald hafi notað uppfærða íbúatölu allt árið, hefur KGSÍ ekki hugmynd um).

Varðandi kirkjugarðsgjaldið eru forsendur fjárlagafrumvarpsins þær, að meðaltekjuskattstofn hafi hækkað um 9% á milli árunna 2000 og 2001. Gjaldið var á yfirstandandi ári 232 kr. á mánuði á mann. Ef farið er að lögum um hækkun gjaldsins verður það $232 * 9\% = 252,88$ kr. á mann á mánuði árið 2002.

Samkvæmt óbreyttum lögum er kirkjugarðsgjaldið reiknað þannig fyrir árið 2002:
 $215.615 * 252,88 * 12 = 654.296.654$ milljónir á öllu landinu.

Mismunur: 54.024.494 milljónir.

Skýringin með frumvarpinu (hér að ofan) er ekki rétt, vegna þess að 16 ára og eldri 1. desember 2000 voru 213.480 og 1% fjölgun á þá tölu setur 16 ára og eldri í 215.614. Mismunurinn þar á milli er 2.134 sem er fjölgun 16 ára og eldri á milli 1. des. 2000 og 1. des. 2001. Sá fjöldi gefur með óbreyttu gjaldi: $2135 * 232 * 12 = 5.943.840$ milljónir (ekki 22 milljónir!!). Frumvarpsflytjendur gefa í skyn að hækkun vegna fjölgunar sé 22 millj. en sú hækkun er ekki nema 5,9 millj. Þeir segja að skerðingin sé 33 milljónir, en hún er skv. þeirra reikningsaðferð 48 milljónir, ef tekið er tillit til fjölgunar á milli ára. En vitanlega er skerðingin rúmlega 54 milljónir ef ekki er farið að lögum um kirkjugarða.

Samkvæmt óbreyttu gjaldi, en fjölgun íbúa um 1% á milli árunna 2001 og 2002, reiknast það þannig:
 $215.615 * 232 * 12 = 600.272.160$ milljónir og er mismunur á milli þessarar tölu og tekna yfirstandandi árs kr. 5.024.840 ekki 22 millj.

Kirkjumál

Eftirfarandi fjárlagaliðir teljast til þessa málefnaflökks: 701 Biskup Íslands; 705 Kirkjumálasjóður; 707 Kristnisjóður; 733 Kirkjugarðsgjöld; 735 Sóknargjöld og 736 Jöfnunarsjóður sókna.

Rekstrargrunnur	Reikningur 2000 m.kr.	Fjárlög 2001 m.kr.	Frumvarp 2002 m.kr.	Breyting frá fjárl. %	Breyting frá reikn. %
Þjóðkirkjan	773,4	817,6	888,6	8,7	14,9
Kirkjumálasjóður	131,0	140,9	152,7	8,4	16,6
Kristnisjóður	41,2	44,6	47,7	7,0	15,8
Kirkjugarðsgjöld, hlutur kirkjugarða	494,6	535,0	583,0	9,0	17,9
Kirkjugarðasjóður	53,7	46,0	50,0	8,7	-6,9
Sóknargjöld til þjóðkirkjunnar	1.159,0	1.248,0	1.353,0	8,4	16,7
Sóknargjöld til annarra trúfélaga	95,8	103,0	118,0	14,6	23,2
Sóknargjöld til Háskóla Íslands	56,2	61,0	0,0	-100,0	-100,0
Jöfnunarsjóður sókna	214,4	231,0	250,0	8,2	16,6
Samtals	3.019,3	3.227,1	3.443,0	6,7	14,0

701 Þjóðkirkjan. Heildarfjárveiting þessa fjárlagaliðar er 888,6 m.kr. á næsta ári. Rekstrargjöld að frádregnum sértekjum eru áætluð 835,7 m.kr. og eru í samræmi við samning ríkis og kirkju sem gerður var á árinu 1998. Útgjöldin eru óbreytt að raungildi að því frátöldu að fellt er niður tímabundið framlag vegna prests í Grafarvogi að fjárhæð 4 m.kr. Framlag til viðfangsefnisins 6.26 *Auðunarstofa* lækkar um 21 m.kr. og verður 12 m.kr. en fyrirhugað er að ljúka verkinu á næsta ári. Viðfangsefnið 6.27 *Rannsóknarstofnun í helgisíðum í Skálholti* er fellt niður en veitt var tímabundið framlag til verkefnisins að fjárhæð 8,5 m.kr. í fjárlögum ársins 2001.

733–736 Kirkjugarðsgjöld og sóknargjöld. Fjárveitingar á þessum fjárlagaliðum hækka alls um 145 m.kr. frá fjárlögum 2001 og verða 2.354 m.kr. á næsta ári. Þessi lögboðnu framlög aukast í samræmi við hækkun á meðaltekjuskattstofni einstaklinga 16 ára og eldri milli tekjuáranna 1999 og 2000. Framlög til Kirkjumálasjóðs og Jöfnunarsjóðs sókna taka einnig mið af heildarfjárhæð sóknargjalda. Tvær efnislegar breytingar eru gerðar á framlögum á þessum liðum. Annars vegar er fellt niður tímabundið framlag á fjárlagalið 733 *Kirkjugarðsgjöld* sem ætlað var til skráningar legstaða og söguupplýsinga í eldri kirkjugörðum á Íslandi. Hins vegar er fellt niður viðfangsefnið 1.30 *Sóknargjöld til Háskóla Íslands* á fjárlagalið 735 *Sóknargjöld*. Framlagið er nú fært á fjárlagalið Háskóla Íslands hjá menntamálaráðuneytinu.